

A Győri Ítéltábla a Dr. Karászi Viktor Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... felperesnek a Dr. Sebők Levente-István Ügyvédi Iroda (...) által képviselt **alperes neve** (alperes címe.) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Tatabányai Törvényszéken 2019. február 13. napján kelt 20.G.40.081/2016/67. számú ítélete ellen a felperes részéről 68. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen az alperesnek 1.025.208,- (Egymillió - huszonötezer - kettőszáznyolc) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A S. Zrt., mint eladó és az alperes, mint vevő között 2015. november 4. napján adásvételi szerződés jött létre, amely alapján az eladó átruházott az alperesnek 920 tonna 2015. évi termésű étkezési búzát, a tonnánkénti 51.250 Ft. vételárért. A szerződés 3. pontja szerint a búza minősége a szerződés I. számú melléklete szerinti egészséges, száraz, élő kártevőktől, idegen anyagoktól, karantén objektumoktól, dohosságtól és penésztől mentes, kereskedelmi forgalomra és malomipari célra alkalmas, a vonatkozó egészségügyi követelményeknek megfelelő malmi I., malmi II. minőség. A szerződés 3. pontja szerint a minőségi hiba az alperes részére elállási jogot biztosít. A szerződés 7. pontja szerint a minőségi teljesítés a **Település 1**, szám alatti telephelyen történik a vevő és az eladó által közösen vett minták alapján, a S. Zrt. laboratóriumában mért adatok szerint. Amennyiben minőségi kifogás merülne fel, úgy a vett mintákat az alperes képviselőjének és a S. Zrt. képviselőjének együttes aláírásával hitelesítenie kell. Az így vett mintákat a G. Control laboratóriumába kell juttatni és az ott mért paraméterek a véglegesek. A szerződést kötő felek a G. Control laboratórium eredményeit fenntartás nélkül elfogadják, és a minőség tekintetében objektív, független eredménynek tekintik. Az ezzel kapcsolatos mindennemű költség a vesztes felet terheli. Igazolt minőségi kifogás esetén a szerződéshez hű fél jogosult a szerződéses kondíciók újratárgyalására. Az alperes jogosult minőségi kifogás esetén minden további szállítási lehívást felfüggeszteni, és az újratárgyalás eredménytelensége esetén a szerződéstől elállni. Amennyiben az áru minőségi hibája az alperes saját eljárásában végzett vizsgálat során bizonyosodik be, és a minőségi vizsgálat alapján az áru nem felel meg a szerződés szerint előírt minőségnek, úgy a megmaradt mintát a G. Control laborba kell eljuttatni, és a vizsgálat eredményétől függően az

észlelt minőségi hibára előírt eljárási rendet kell követni.

Az adásvételi szerződés megkötését követően még ugyanazon a napon a C Pénzügyi Szolgáltató Zrt. (továbbiakban: felperes jogelődje, faktor) és a S. Malomipari Zrt. szállító között faktoring szolgáltatásra vonatkozó keretszerződés (továbbiakban: keretszerződés) jött létre, amellyel a S. Zrt. a felperes jogelődjére engedményezte a keretszerződés II. pontja szerinti vevőivel szembeni követeléseit, valamint a későbbiekben keletkező követeléseit. A keretszerződés II. pontjában az adásvételi szerződés szerinti alperessel szembeni követelés feltüntetésre került. A keretszerződésben megállapodtak (III. 1. 3. h alpont), "hogy amennyiben a faktornak visszakereseti joga van a szállítóval szemben, és amennyiben az engedményezett követelés kötelezettjének fizetése a futamidő utolsó napját (amely megegyezik a követelés eredeti lejárat) követő, a II. fejezetben meghatározott türelmi idő utolsó napjáig sem történik meg teljes egészében a szállító köteles a faktor vagy az általa megjelölt további engedményes számára a nem teljesített összeget, továbbá annak járulékait megfizetni. A faktort visszaengedményezési kötelezettség csak abban az esetben terheli, ha a faktoring keretszerződés akként szűnik meg, hogy a szállítónak további kötelezettsége a faktor felé nem áll fenn és ilyen nem is keletkezhet." A III.. 3. 2. pont szerint megállapodtak, hogy a faktor által megvásárolt követelés összege és a vevő által ténylegesen megfizetett összeg közötti különbözetet faktor a szállítóra továbbterheli. A keretszerződés III. 4.3. (VIII.) pontja szerint amennyiben közte és a vevő közötti szerződéses jogviszonyban esetlegesen minőségi és egyéb kifogások merülnének fel, azokat a szállító a vevővel közvetlenül rendezi.

A S. Zrt. és a felperes jogelődje az alperest az engedményezésről 2015. november 4. napján értesítette, amely értesítést az alperes írásban - záradék aláírásával - tudomásul vett.

Az adásvételi szerződés megkötését követően a S. Zrt. kiállította a 2015/06073 számú számláját az 920 tonna búzáról, mindösszesen 47.150.000,- Ft vételárról.

A felperes jogelődje a S. Zrt. felé az adásvételi szerződésnek megfelelő vételárat - a kiállított számlára figyelemmel - az engedményezési szerződés alapján - 2015. november 9. napján - megfizette.

A S. Zrt. telephelyén az adásvételi szerződéssel érintett búzát a szerződést megkötő felek megtekintették. A búza vasbeton silóban volt, folyamatos forgatás mellett abból a S. Zrt. alkalmazottja 500 tonnánként 1-1 zacskó mintát vett, amelyet az alperes képviselőjének átadott. A búza átadásáról 2015. november 5. napján átadás-átvételi jegyzőkönyvet vettek fel, amely szerint a 920 t búza a szerződés szerinti mennyiségben malmi I.- malmi II. minőségben átadása megtörtént. A termény elszállításáig a S. Zrt. vállalta a termény tárolását.

Az alperes a mintákat a J. Kft.-nek adta át minőségi vizsgálat céljából. A megfelelő végzettséggel rendelkező laboráns a mintákat először laboratóriumban megvizsgálta, a laboratóriumban mért paramétereket megfelelőnek találta. Ezt követően a mintákat felhasználva próbasütést végzett s ennek eredménye alapján (a cipók összeestek) azt állapította meg, hogy a búza nem felel meg a szerződésben rögzített minőségi kritériumoknak. A próbacipó nem produkálta a szabványban írt feltételeket, alaki hányadosa nem volt megfelelő.

Az alperes a minőségi hibát jelezte a S. Zrt.-nek, aki a hibát tudomásul vette. Az adásvételi szerződésben részes felek 2015. november 19-én jegyzőkönyvet vettek fel a minőségi kifogásról, az alperes elállt a szerződéstől, melyet a szállító S. Zrt. elfogadott. 2016. január 21-én a S. Zrt. az adásvételi szerződés alapján fizetendő 47.150.000 Ft. vételárról sztorno számlát állított ki. A hibás teljesítés miatt az alperes a búzát az eladó telephelyéről nem szállította el.

A S. Zrt. felszámolását a bíróság 2016. október 20. napi kezdő időponttal rendelte el.

* * *

A felperes keresetében az alperest 47.150.000 Ft. tőke, valamint a 2015. december 5. napjától a kifizetés napjáig járó a jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Kifejtett álláspontja szerint a Ptk. 6: 197. § (2) bekezdése alapján a kötelezett értesítését követően az engedménnyessel szemben hatálytalan a kötelezett és az engedményező szerződésének módosítása. A kötelezett kizárólag azokat a kifogásokat érvényesítheti, és azon ellenköveteléseket számíthatja be az engedménnyessel szemben, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek. A felperes értelmezése szerint az alperes és a S. Zrt. a közöttük fennállt szerződést módosították, amikor a S. Zrt. a G. Control vizsgálata nélkül elfogadta az alperes által jelzett minőségi kifogást. Az eladó S. Zrt. 2015. november 4-én kelt vételár számlája kiállításával az alperes elismerte, hogy a búza átvétele megtörtént és az átvett búza megfelelő minőségű. Az adásvételi szerződés 7. pontja eljárási rendjét a minőségi ellenőrzésére a szerződésben részes felek nem tartották be, így az alperes szerződésellenesen gyakorolta az elállási jogát. Az alperes az elállás közlésekor tisztában volt az engedményezéssel, és azzal, hogy a követelés jogosultja a felperes. A felperes a vételár követelés tulajdonjogát a 2015. november 4.-i engedményezéssel és a vételár 2015. november 9-i megfizetésével megszerezte. Az elállás joga pedig nem gyakorolható, ha az eladó nem tudja a vételárat visszafizetni. Jelen esetben az elálláskor már nem az eladó S. Zrt., hanem a felperes tulajdonában volt a vételárra vonatkozó követelés, így azt az eladó nem tudta visszafizetni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A felperes az adásvételi szerződést hibásan teljesítette, az átruházni vállalt búza minőségi hibában szenvedett ezért jogszerűen állt el a szerződéstől. 2015. november 5-én csak a búza mennyiségi átadás- átvétele történt meg, de elszállítására nem került sor, az alperes minőségi vizsgálatot kíván lefolytatni. A minőségi vizsgálat a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül lefolyt. Az elállás joga nem volt határidőhöz kötve. A szavatossági jogok törvényi sorrendjétől (Ptk. 6: 159. §) a szerződésben el lehetett térni. Az elállás az adásvételi szerződést felbontja, ahhoz nem kell az ellenérdekű fél elfogadó nyilatkozata (Ptk. 6: 213. § (1) bekezdése), bár jelen esetben az eladó az elállást elfogadta. A szerződésben kikötött G. Control vizsgálatára amiatt nem került sor, mert a minőségi hibát az eladó elfogadta. A faktoring keretszerződés 4. 3 / VIII. pontja szerint a minőségi kifogások rendezése a szállító feladata maradt, tehát a követeléssel kapcsolatos valamennyi joga nem szűnt meg. A felperesre csak a vételárra vonatkozó követelést engedményezte a szállító, de nem a jogviszonyt. Így a felperes nem vitathatja, ha minőségi hibát észlelt az elállás után. (BDT 2006. 1343.) A vételár visszaszolgáltatására vonatkozó kötelezettség nem lehetetlenült, mivel az alperes nem is szolgáltatott vételárat. A Ptk. 6: 405. §-a szerint a felperesnek az adós szállítótól kell követelnie a visszafizetést és kamatait nem pedig az alperestől. Ugyanígy rendelkezik a faktoring keretszerződés 1. 3. d.), h.) alpontja is. *Beszámítási kifogásában* a S. Zrt. elállást követően kibocsátott sztornó számlájában szereplő 47.150.000 Ft-ot számította be a kereseti követeléssel szemben.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* a keresetet elutasította, egyben kötelezte a felperest az alperes javára perköltség megfizetésére. Határozata indokolásában a Ptk. 6: 213. § (1) bekezdése, valamint az adásvételi szerződés alapján megállapította, hogy az alperest az elállás joga megillette, így a szerződés módosítására az elállási jog gyakorlásához nem volt szükség. A szállító S. Zrt. döntése volt, hogy az adásvételi szerződésben leírt eljárásrendet nem tartotta be és az alperes

minőségi kifogását, majd elállását elfogadta. Az adásvételi szerződést megkötő felek jogviszonyában az eredeti állapot helyreállítása az elállás tudomásul vételekor megtörténhetett és az eredeti állapot ténylegesen is helyreállt. A búza ugyanis az eladó birtokában maradt, amely az elállás elfogadásával a tulajdonjogot is megszerezte. Vételárfizetés még nem történt, így az ellenszolgáltatás esetében nem volt szükség az eredeti állapot helyreállítására. A vételár megfizetése hiányában azon sem a felperes, sem pedig az eladó S. Zrt. nem szerezhette tulajdonjogot. Az alperes a Ptk. 6: 197. § (2) bekezdése II. mondata alapján a minőségi kifogását az engedményezésről való értesítéskor fennállt jogalapon, az adásvételi szerződés alapján jelentette be. A jogalap fennállása azt jelenti, hogy a minőségi kifogás előterjesztésének és elállásnak a lehetősége - a hiba későbbi felismerése ellenére - már az értesítéskor nyitva állt a számára. A bizonyítékokat a törvényszék a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegelve nem tudta megállapítani, hogy az alperes az elállás közlését megelőzően már tudomást szerzett volna arról, hogy a felperes a faktoring keretszerződés és a szállító által az alperes felé kiállított számla alapján már teljesített a szállító felé. Nem bizonyított az sem, hogy az alperes a szállítóval rosszhiszeműen együttműködött volna és a valóságos minőségi hiba nélkül közölte volna a kifogását. A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény és a szakértő személyes meghallgatása alapján a törvényszék azt állapította meg, hogy a minőségi hiba nem kizárhatóan jelentkezhetett kizárólag a próbasütés során és alkalmas lehetett arra, hogy az elállást megalapozza.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a keresetének való helytadás iránt a felperes terjesztett elő *fellebbezést*. Álláspontja szerint a törvényszék a tényállást okszerűtlenül állapította meg, a törvényi szabályokat tévesen értelmezve. A búza adásvételi szerződés 7. pontját, valamint a 2015. november 5. napján kelt átadás-átvételi jegyzőkönyvet idézve megállapította, hogy az említett napon, az adásvételi szerződés teljesítése mennyiségi és minőségi kifogás nélkül megtörtént. A felperes a vételárról a számlát kiállította, mellyel az alperes elismerte a 920 t búza átvételét és annak adásvételi szerződés szerinti malmi I., malmi II. minőségét. Az alperes csak a számla kiállítását követően tizenöt nappal lépett fel minőségi kifogásával és nem tartotta be az annak érvényesítésére vonatkozó, a szerződés 7. pontja szerinti eljárásrendet. Elmaradt mind a G. Control vizsgálata, mind pedig az adásvételi szerződés újratárgyalása. Ezért az alperes szerződésellenesen gyakorolta az elállás jogát. Az alperes által 2015. november 4-én megismert engedményezés, valamint az ugyanazon nap kiállított szállítói vételár számla alapján a felperes abban a tudatban volt, hogy az alperes mennyiségi és minőségi kifogás nélkül átvette a búzát. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban már kifejtett azon álláspontját, hogy 2015. november 19-én az alperes már nem gyakorolhatta volna az elállás jogát, mert azt megelőzően a felperes az engedményezéssel és az engedményezési vételár 2015. november 9-i megfizetésével megszerezte a vételár követelés tulajdonjogát. Így a kapott szolgáltatás (a vételár) az elállás folytán már nem volt visszatéríthető. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjának elfogadása esetén a felperes 2015. november 4. napján lehetetlen szolgáltatásra irányuló, ezért semmis engedményezési szerződést kötött, mert az alperes 2015. november 19. napján bekövetkezett elállása "anulálta" a szállító és ennek következtében a felperes vételár követelésére vonatkozó tulajdonjogát és az engedményezési szerződést is. Megítélése szerint a vételárra vonatkozó követelés felperes általi megszerzését követően az alperesi elállás a felperes megszerzett jogára nem hathat ki. Ismét hivatkozott arra, hogy a Ptk. 6: 197. § (2) bekezdésének I. mondata úgy értelmezendő, hogy a kötelezett és az engedményező szerződése módosításának minősül a szerződés megszüntetése is. Ilyen álláspontot tartalmaz az O. Kft. kiadásában megjelent Ptk. Kommentár is. Álláspontja szerint az engedményezésről szóló értesítéskor már nem állt fenn az alperes minőségi kifogásolás joga, mivel 2015. november 4. napján az eladó számláját kifogás nélkül befogadta, melyek kifejezésre juttatta az adásvételi szerződés szerinti vételár fizetési kötelezettségét. Az alperes a 2015. november 19. napján rögzített hibás teljesítésből- illetve az azt

követő elállásból eredő kifogását a felperessel szemben nem hozhatja fel, mivel az engedményezés nem a teljes szerződési pozíció átruházását eredményezte a Ptk. 6: 208. §- 211. §-a alapján, hanem csak meghatározott követelés átszállását jelentette.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék a helyesen megállapított tényállásból helyes jogi következtetést levonva utasította el a keresetet. Egyetértett azzal az ítéleti megállapítással, hogy a felperes az engedményezés elfogadását megelőzően az alperest és az adásvételi szerződés tartalmát érdemben nem vizsgálta. Megítélése szerint a felperes az adós szállító S. Zrt. faktorálási szempontból történő hitelképesség vizsgálatát nem végezte el. Az ebből eredő kockázatot a felperesnek kell viselnie. Az engedményezés úgy történt, hogy a szállító hibás teljesítésének lehetőségét, és az ebből eredő kockázatokat a felperes nem zárta ki. Helyes volt, így az az ítéleti megállapítás, hogy az alperest az adásvételi szerződés alapján az elállás joga megillette és egyoldalú jognyilatkozattal a szerződést megszüntethette. Az elállás jogszerű volt, azt alátámasztotta a perben kihallgatott tanúk vallomása és a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény. Helyes az a bírósági megállapítás is, hogy az elállás folytán az alperesnek az adásvételi szerződés alapján kapott szolgáltatás felajánlásáról nem kellett gondoskodnia, hiszen a búzát el sem szállította az eladótól. Téves az a felperesi álláspont, hogy a felperes a vételár tulajdonjogát megszerezte volna és ezért az eredeti állapot nem állítható helyre. Az alperes részéről a vételár megfizetésére soha nem került sor, így azon a felperes, illetve a szállító S. Zrt. nem szerezhette tulajdonjogot. A felperesi állásponttal szemben az elállás sem a jogszabályban sem az adásvételi szerződésben nem volt határidőhöz kötve. Az alperes csak arra volt köteles, hogy a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül meggyőződjön arról, hogy a teljesítés megfelelő-e. Ennek megfelelően az alperes a részletes megvizsgálási kötelezettségének eleget tett. A faktoring keretszerződés szerint az alperessel kötött szerződésből eredő minőségi kifogások rendezése a szállító S. Zrt. kötelezettsége volt. (4. 3. VIII. alpont) Vitatta, hogy összemosható lenne a szerződés módosítása a szerződés egyoldalú megszüntetésével. Amennyiben a jogalkotó a Ptk. 6: 197. § (2) bekezdésében rögzített hatálytalanság következményét a szerződés megszüntetése esetére is alkalmazni kívánta volna, úgy arról konkrétan rendelkezett volna. Rámutatott, hogy a búza adásvételéről nem az alperes, hanem a S. Zrt. állított ki számlát és azzal az alperes nem ismert el semmit. A számla pusztán átvételével a felperes nem juttatta kifejezésre az adásvételi szerződés szerinti vételár fizetési kötelezettségét, a számla befogadását követően az alperesnek jogában állt a számlát kifogásolni. Ez következik a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 27. § (2) bekezdése a) pontjából is. Kifejtette, hogy a Ptk. 6: 197. § (2) bekezdése szerint az alperest a kifogásolási joga nem az engedményezési értesítés időpontjában fennálló követelés alapján, hanem az értesítéskor fennállt jogalapon keletkezett követelés esetében illeti meg. Tévesnek tartotta a felperes azon álláspontját, hogy az adásvételi szerződés és az elállást megalapozó szerződésszegés két külön jogalapon keletkezett volna. Ugyan a szerződésszegésből eredő kifogás 2015. november 19. napján keletkezett, azonban a 2015. november 4. napján kelt adásvételi szerződésen alapult. Álláspontja alátámasztásaként hivatkozott a BDT 2006. 1343., a BH2005.72. szám alatt közzétett eseti döntésekre. Hivatkozott a Ptk. 6: 405. §-ára, valamint a faktoring keretszerződés 1. 3.d) pontjára, amelyek alapján a felperes a követelését az adós S. Zrt.-től követelheti, az engedményezett követelés visszaengedményezése ellenében.

* * *

A törvényszék a helyesen megállapított tényállásból helyes jogkövetkeztetésre jutva utasította el a keresetet, ezért a fellebbezés nem alapos.

Az alperes által vevőként megkötött adásvételi szerződés és a felperes által faktorként megkötött faktoring keretszerződés létrejöttkor már hatályba lépett, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) LVIII. fejezetében szabályozza a faktoring szerződést. A törvénybe emelt - egyébiránt atipikus, vegyes - szerződésfajta a faktoring két alaptípusából az ún. nem valódi faktoring szabályait tartalmazza. (Ptk. 6: 405. §) A nem valódi faktoring esetében (szemben a valódi faktoringgal) a faktor nem vállalja át az engedményezett követelés behajthatatlanságának kockázatát (nem vállal del credere kockázatot), a reá engedményezett követelést a saját nevében, de az engedményező szállító (eladó) kockázatára érvényesíti, hajtja be. A Ptk.-ban szabályozott nem valódi faktoringnál a szerződési cél a szállító (eladó) a kötelezettel szembeni követelésének előzetes megfinanszírozása. A mögöttes hitelügyletként jelentkező (Ptk. 6: 408. §) faktoringnál a faktor meghitelez a szállító (eladó) vételár (ellenszolgáltatás) követelését, melynek fedezeteként a szállító a faktorra engedményezi a kötelezettel szembeni vételár (ellenszolgáltatás) követelését. Az átruházott követelés nem teljesítése kockázata felvállalásának hiányában a faktort visszkereseti jog illeti meg a faktorjogviszony adásával, a faktorálóval szemben. A visszkereseti jog alapján a faktoráló köteles visszafizetni a mögöttes hitelviszonyban kapott összeget annak járulékaival együtt a faktornak, a faktor pedig köteles a kötelezettel szembeni követelés visszaengedményezésére.

A konkrét esetben a felperes faktor és a S. Zrt. szállító között létrejött faktoring keretszerződés alapján - a felperes fellebbezési tárgyalási nyilatkozata szerint - szintén a Ptk.-ban szabályozott és a fent részletezett egyedi nem valódi faktoring szerződés jött létre. (keretszerződés III. 1. 1. 3. h) alpont) A keretszerződési szabályozás szerint ugyanis a faktor felperes nem kívánta felvállalni a szállítóval szerződő vevő nem teljesítésének kockázatát, hanem a kötelezett teljesítésének elmaradása esetére visszkereseti jogot kötött ki. A visszkereseti jog alapján jelentette be a felperes a S. Zrt. felszámolási eljárásában a hitelezői igényét.

A fellebbezés alapján a másodfokú eljárásban az ítéletábrának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a törvényszék helyesen foglalt-e úgy állást, hogy az adásvételi szerződéstől alperes vevő minőségi hiba miatt jogszerűen állt el.

Az ítéletábrának abból kellett kiindulnia, hogy a S. Zrt. eladó és az alperes a vevő között létrejött étkezési búza adásvételi szerződésben a szerződést kötő felek maguk is elkülönítették a mennyiségi- és a minőségi teljesítés szakaszát. (7. pont) A mennyiségi teljesítésére átadás- átvételi jegyzőkönyv készítését írták elő, amely csak a mennyiségi átadást tanúsította. Ezt támasztotta alá H.T., valamint az eladó S. Zrt. ügyintézője, C.L. tanú vallomása is. (12. tárgyalási jegyzőkönyv)

A minőségi megvizsgálásra vonatkozó kötelezettségének a vevő alperes a Ptk. 6: 127. § (1) bekezdése szerint késedelem nélkül, azaz a körülmények által lehetővé tett határidőn belül volt köteles a szerződés alapján átruházott búzából vett minták alapján. A felperes fellebbezési érvelésével szemben az átruházott - gabonasilóban tárolt - búza minőségi megvizsgálása meg sem történhetett az eladó és S. Zrt. telephelyén való megsejmlélésével. A perben beszerzett szakvéleményből kitűnően (57 szám 6.-9. oldal) a búza minőségi vizsgálatának sokféle módszere van, de mindegyik valamilyen műszaki eszközt és viszonylagosan hosszabb ideig tartó kémiai, biológiai folyamatot igényel. Ezen minőségmegvizsgálási módszerek egyike a próbacipó készítése, melyre csak őrlés, dagasztás, kelesztés és sütés útján kerülhet sor. Emiatt a felperes kellő alap nélkül hivatkozott arra a fellebbezésében, hogy a búza minőség megvizsgálására már a mennyiségi átadás napján, 2015. november 5-én sor került.

A minőségmegvizsgálás bevett módszere, a próbacipó sütése után az alperes a gyakorolni kívánt szavatossági jogát haladéktalanul (Ptk. 6: 162. § (1) bekezdése) közölte az eladóval. Mivel a faktoring keretszerződés külön kitért arra (III. 4. 3. VII. alpont), hogy a szavatossági kifogások rendezése a faktorálástól (és így: a vételarra vonatkozó követelés átruházásától) függetlenül a szállító S. Zrt.-t terhelte, a felperes arra is kellő alap nélkül hivatkozott a fellebbezésében, hogy az engedményezést követően az alperes már nem gyakorolhatta a szavatossági jogait, így az elállás jogát.

Az ugyan kétségtelen, hogy a búza adásvételi szerződésben részes felek részben eltértek a szerződés 7. pontjától a minőségmegvizsgálás rendje tekintetében és a gabona mintákat nem a G. Control laboratóriuma, hanem a J. Kft. laboratóriuma vizsgálta meg. Ezen laboratórium vizsgálatát azonban a szállító S. Zrt. elfogadta a szavatossági kifogás rendezése során. A faktoring keretszerződés fent említett rendelkezése pedig meghagyta a szállító jogkörében a felperes által finanszírozott adásvételi (szállítási) szerződésből eredő szavatossági ügyek elintézését. Ezért a faktor felperes a minőségi ellenőrzés rendjétől való eltérést eredménnyel nem teheti vitássá.

A kellékszavatossági jogok közül az alperest az adásvételi szerződés 7. pontja alapján az elállás megillette, ezen szerződés felei a szavatossági jogok törvényi sorrendjétől (Ptk. 6: 159. § (2) bekezdése a), b) pont) a szerződésben szabadon eltérhettek. (Ptk. 6: 1. §-a (3) bekezdése)

Az alperes helyes fellebbezési ellenkérelmi érvelése szerint az átruházott búza minőségi hibájából eredő szavatossági igényérvényesítés joga az alperest már az engedményezésről értesítéskor fennállt jogalapon (Ptk. 6: 197. § (2) bekezdése II. mondata) megillette.

Az ítéletábra nem értett egyet a felperes azon jogszabály-értelmezésével, mely szerint az engedménnyessel szemben hatálytalan (a kötelezett és az engedményező közötti) szerződés módosításának minősülne ugyanezen szerződés megszüntetése (felbontása) is. (Ptk. 6: 197. § (2) bekezdése I. mondata) A szerződés módosítása (Ptk.: 191. §) és annak megszüntetése, felbontása (Ptk. 6: 212. §) nyilvánvalóan lényegesen eltérő jogintézmény, ezért a törvénynek (Ptk. 6: 197. § (2) bekezdése) tartalmaznia kellene, amennyiben a jogalkotó ki kívánta volna zárni pl. az esetbeli szavatossági jog gyakorlása folytán fennálló elállás miatti szerződés felbontást a szerződésből eredő követelés engedményezése esetén. Ilyen kizáró rendelkezést a törvény nem tartalmaz, ezért meg nem engedhetően tág értelmezését jelentene, ha a tilalmazott szerződésmódosításba a szerződés megszüntetését (felbontását) is bele kellene érteni.

A kifejtettek alapján az alperes a jogszerű elállása folytán felbontott szerződésből eredő vételárköveteléssel a felperesnek nem tartozik, a faktor felperes a faktoring szerződés alapján a visszkereseti jogát gyakorolhatja.

Ezekre figyelemmel az Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes viselni köteles a másodfokú eljárás során felmerült saját, illetve alperesi perköltséget. Az ítéletábra az alperes jogi képviselőjével a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM. Rendelet 3. § (3) alapján az általános forgalmi adóval növelt 1.025.208 Ft-ban határozta meg.

Győr, 2019. szeptember 18.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró